

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการสอนวิชาพลศึกษา ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ของโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร ซึ่งเป็นโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ.2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) โดยส่งแบบสอบถามไปยังครูพลศึกษา ที่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นปีที่ 1-3 จำนวน 162 โรงเรียน ระดับชั้นละ 1 คน จำนวน 486 ชุด ได้รับแบบสอบถามคืนมา 448 ชุด คิดเป็นร้อยละ 90.50 นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เอสพีเอสเอสเอ็กซ์ (SPSS X Statistical for the Social Sciences Version X) เพื่อหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า

ตอนที่ 1 สภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ครูพลศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุ ระหว่าง 31-35 ปี มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี และมีวุฒิทางด้านพลศึกษา ระดับปริญญาตรี มีประสบการณ์ในการสอนพลศึกษามากกว่า 10 ปี สอนวิชาพลศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ระหว่าง 15-20 คาบต่อสัปดาห์ ครูพลศึกษาส่วนใหญ่สอนพลศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 และกีฬาที่ครูพลศึกษาส่วนมากได้รับการอบรม คือ วอลเลย์บอล บาสเกตบอล และกรีฑา

**ตอนที่ 2 สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา ตามหลักสูตรมัธยมศึกษา
ตอนต้น พ.ศ. 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)**

1. กิจกรรมพลศึกษาที่เปิดสอนในโรงเรียน

วิชาพลศึกษา ในส่วนของวิชาบังคับแก่น โรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร
ส่วนใหญ่เปิดสอนวิชาบังคับแก่น ตามหลักสูตร คือ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	พ. 101	ยิมนาสติกเบื้องต้น
	พ. 102	เทเบิลเทนนิส
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2	พ. 203	กรีฑา
	พ. 204	กระบี่กระบองเบื้องต้น
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	พ. 305	วอลเลย์บอล
	พ. 306	บาสเกตบอล

การเปิดสอนวิชาบังคับแก่นในบางโรงเรียน ได้นำวิชาบังคับแก่นตามที่หลักสูตร
กำหนดนั้นมาสอนสลับภาคการศึกษา อย่างไรก็ตาม ก็ยังคงนำแนวการสอนแบบเดิมมาใช้
ส่วนการเปิดสอนวิชาบังคับเลือก โรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร สังกัดกรมสามัญศึกษา
ส่วนใหญ่มีการเปิดสอน ส่วนวิชาเลือกเสรีโรงเรียนส่วนใหญ่ ยังไม่มีการจัดเปิดสอนขึ้นใน
โรงเรียน การเลือกรายวิชาที่เปิดสอนในโรงเรียนส่วนใหญ่พิจารณาตามความพร้อมของ
โรงเรียน ทางด้านสถานที่และอุปกรณ์

2. การจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา

โรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร สังกัดกรมสามัญศึกษา มีจำนวนนักเรียนที่
ทำการสอนในแต่ละคาบอยู่ระหว่าง 41-50 คน นักเรียนแต่งกายด้วยชุดพลศึกษาตามที่
โรงเรียนกำหนด ครูพลศึกษาแต่งชุดพลศึกษาในชั่วโมงสอน จัดชั้นเรียนโดยแบ่งกลุ่ม
นักเรียนตามแผนการเรียน โดยไม่คำนึงถึงความสามารถทางกีฬาหรือสมรรถภาพทางกาย

ครูพลศึกษาส่วนใหญ่ ทำแผนการสอนและโครงการสอนระยะยาวทุกเทอม ครู
พลศึกษาเกือบครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 43.10) มีการเตรียมการสอนลงในกระดาษทุกครั้ง ครู
พลศึกษาส่วนใหญ่ เคยเข้าร่วมการประชุม อบรม สัมมนาและมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ
หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ด้านพลศึกษาใน
ระดับปานกลาง

ครูพลศึกษาส่วนใหญ่ ใช้คู่มือการสอนของ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ในโรงเรียนส่วนใหญ่ มีการนิเทศการสอนโดยหัวหน้าหมวดพลานามัย นอกจากอุปกรณ์กีฬา แล้ววัสดุที่ครูพลศึกษานำมาช่วยสอนคือ เทปโทรทัศน์ รองลงมา คือรูปภาพ เมื่อครูพลศึกษาประสบปัญหาด้านการสอน มักปรึกษากับเพื่อนร่วมงานและหัวหน้าหมวดพลานามัย

3. อุปกรณ์ สถานที่และเครื่องอำนวยความสะดวก

โรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร มีโรงฝึกพลศึกษา ร้อยละ 57.10 และไม่มีโรงฝึกพลศึกษา ร้อยละ 42.90 สถานที่เรียนพลศึกษา มีเพียงพอบางกิจกรรม ร้อยละ 52.70 ไม่เพียงพอต่อการจัดกิจกรรม ร้อยละ 25 พื้นที่ของสนามที่ใช้ในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา ส่วนใหญ่เป็นพื้นซีเมนต์ และพื้นสนามหญ้า

อุปกรณ์ในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา มีเพียงพอเป็นบางวิชา โรงเรียนส่วนใหญ่ มีที่เก็บอุปกรณ์ทางพลศึกษา มีการจัดเก็บอุปกรณ์โดยจัดเก็บแยกตามประเภทกีฬา บนประมาณที่ใช้ในการจัดกิจกรรมทางด้านพลศึกษา ส่วนใหญ่ใช้จากเงินบำรุงการศึกษา

4. การวัดและประเมินผล

โรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร ใช้เกณฑ์การวัดและประเมินผล ของกลุ่มโรงเรียน โดยใช้อัตราส่วนของคะแนนระหว่างภาคและปลายภาค 80 : 20 ช่วงเวลาที่ใช้ในการวัดและประเมินผลการเรียนวิชาพลศึกษา ส่วนใหญ่ใช้ในเวลาเรียน เกณฑ์ในการประเมินผลตลอดภาคการศึกษา ประเมินผลจากทักษะเป็นส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 87.90

ตอนที่ 3 ปัญหาการสอนพลศึกษาในด้านต่างๆ ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

1. ปัญหาด้านการสอน ที่ไม่สามารถทำให้บรรลุจุดประสงค์ของหลักสูตร

โดยส่วนรวมพบว่า ครูพลศึกษามีปัญหาอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูพลศึกษามีปัญหาในด้านการสอนให้บรรลุจุดประสงค์ของหลักสูตร อยู่ในระดับมาก 2 ข้อ คือ ให้มีน้ำใจนักกีฬาและให้มีสุขนิสัยที่ดี ส่วนปัญหาที่เหลือครูพลศึกษามีความเห็นว่าเป็นปัญหาที่ประสบในระดับน้อย

2. ปัญหาด้านเนื้อหาวิชา

2.1 วิชาบังคับแกน โดยส่วนรวมพบว่า ครูผลึกษาที่สอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร ประสบปัญหาในระดับน้อยและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าประสบปัญหาในระดับน้อยที่สุดในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 รายวิชา พ.305 คือ เนื้อหาไม่ตรงกับความถนัดของครูผู้สอน

2.2 วิชาบังคับเลือก พบว่า ครูผลึกษามีความเห็นว่าเป็นปัญหาด้านเนื้อหาวิชาบังคับเลือก ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ของโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร เป็นปัญหาที่ประสบอยู่ในระดับน้อย ทั้งโดยส่วนรวมและรายข้อ

2.3 วิชาเลือกเสรี โดยส่วนรวมพบว่า ครูผลึกษาที่สอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร ประสบปัญหาอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าครูผลึกษาประสบปัญหาในระดับมาก 1 ข้อ คือ จำนวนครูมีน้อย ไม่เพียงพอต่อการจัดสอนวิชาผลึกษาเป็นวิชาเลือกเสรี

3. ปัญหาด้านการสอนวิชาผลึกษา

ครูผลึกษามีความเห็นว่าเป็นปัญหาที่ประสบในระดับมาก คือ งานรับผิดชอบสอนของครูผลึกษามีมาก จำนวนครูผลึกษามีไม่เพียงพอ ขาดคู่มือประกอบการสอนวิชาผลึกษา และจำนวนนักเรียนในชั้นเรียนมีมากเกินไป ส่วนปัญหาที่เหลือ ครูผลึกษามีความเห็นว่าเป็นปัญหาที่ประสบในระดับน้อย

4. ปัญหาด้านอุปกรณ์ สถานที่และเครื่องอำนวยความสะดวก

ครูผลึกษา มีความเห็นว่าเป็นปัญหาที่ประสบโดยส่วนรวมอยู่ในระดับมากและปัญหาที่ประสบในระดับมาก คือ ขาดสถานที่ทำความสะอาดร่างกายและเปลี่ยนเครื่องแต่งกายสำหรับการเรียนวิชาผลึกษา สนามกีฬาในร่มสำหรับการสอนไม่มีหรือมีไม่เพียงพอ ขาดงบประมาณในการจัดซื้อ ซ่อมแซม อุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกทางผลึกษา ขาดที่ต้มน้ำสำหรับนักเรียนในโรงผลึกษา อุปกรณ์ทางผลึกษามักชำรุดและสูญหายบ่อย อุปกรณ์ทางผลึกษามีไม่เพียงพอทั้งกับจำนวนนักเรียน ขาดวัสดุที่ค้ำอุปกรณ์ทางผลึกษา เช่น สไลด์ รูปภาพ ขาดการบำรุงรักษา ซ่อมแซม ดัดแปลง อุปกรณ์ที่ชำรุดแล้วเพื่อนำมาใช้อีก สนามไม่ได้รับการดูแลรักษาให้เหมาะกับการเรียนการสอนในแต่ละวิชา อุปกรณ์ทางผลึกษามีไม่ครบทุกประเภทตามกิจกรรมที่ทางโรงเรียนเปิดสอน อุปกรณ์ทางผลึกษาไม่ได้มาตรฐานและขาดคุณภาพ ส่วนปัญหาที่เหลือ ครูผลึกษามีความเห็นว่าเป็นปัญหาที่ประสบในระดับน้อย

5. ปัญหาด้านการวัดและประเมินผล

ครูผลึกศึกษามีความเห็นว่ ปัญหาที่ประสบในระดับน้อยที่สุด คือ ครูผลึกศึกษาไม่ได้ชี้แจงรายละเอียดในการวัดประเมินผลในแต่ละวิชาให้นักเรียนทราบ และการให้คะแนน (เกรด) ขึ้นอยู่กับครูผลึกศึกษามากกว่าการทดสอบด้านทักษะของผู้เรียน ส่วนปัญหาที่เหลือ ครูผลึกศึกษามีความเห็นว่ เป็นปัญหาที่ประสบในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมอยู่ในระดับน้อยเช่นเดียวกัน

ปัญหาเกี่ยวกับการสอนผลึกศึกษา เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมพบว่า ครูผลึกศึกษามีปัญหาเกี่ยวกับการสอนผลึกศึกษา อยู่ในระดับน้อย แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าครูผลึกศึกษามีปัญหาเกี่ยวกับการสอนผลึกศึกษา อยู่ในระดับมาก คือ ปัญหาด้านอุปกรณ์ สถานที่ และเครื่องอำนวยความสะดวก

6. ปัญหาและข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิด พบว่า

6.1 ปัญหาด้านจุดประสงค์ของหลักสูตร

ครูผลึกศึกษาบางส่วน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาด้านจุดประสงค์ของหลักสูตร คือ จุดประสงค์ของหลักสูตรกว้างเกินไป ไม่ระบุชัดเจน จุดประสงค์เป็นนามธรรม การประเมินจุดประสงค์ไม่ชัดเจน ครูผลึกศึกษาไม่เข้าใจจุดประสงค์อย่างเพียงพอ และครูผลึกศึกษาขาดการเอาใจใส่ต่อหลักสูตรฉบับปรับปรุงเท่าที่ควร

6.2 ปัญหาด้านเนื้อหาวิชา

ครูผลึกศึกษาบางส่วน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาด้านเนื้อหาวิชา คือเนื้อหาวิชา มากเกินไป กว้างและยากเกินไปในบางรายวิชา เนื้อหาวิชาไม่ชัดเจน ไม่เหมาะสมกับความต้องการ และไม่เป็นที่สนใจของผู้เรียน ขาดเอกสารในการค้นคว้าประกอบเนื้อหาวิชา และบางรายวิชาต้องกำหนดเนื้อหาเอง

6.3 ปัญหาด้านการสอนผลึกศึกษา

ครูผลึกศึกษาบางส่วน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาด้านการสอนผลึกศึกษา คือ จำนวนครูผลึกศึกษามีไม่เพียงพอ งานในหน้าที่ของครูผลึกศึกษามีมาก เวลาเรียนวิชาผลึกศึกษามีจำนวนคาบต่อสัปดาห์น้อย นักเรียนเข้าเรียนวิชาผลึกศึกษาช้ากว่าเวลาที่กำหนด ครูผลึกศึกษาไม่ถนัดในบางรายวิชาที่สอน และจำนวนนักเรียนในแต่ละชั่วโมงมีมาก

6.4 ปัญหาด้านอุปกรณ์ สถานที่และเครื่องอำนวยความสะดวก

ครูพลศึกษาบางส่วน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัญหาด้านอุปกรณ์สถานที่และเครื่องอำนวยความสะดวก คือ อุปกรณ์ทางพลศึกษามีไม่เพียงพอ ไม่มีสถานที่ใช้สอนกิจกรรมทางพลศึกษา ไม่มีสนามกีฬาในร่ม อุปกรณ์ไม่ได้มาตรฐานขาดคุณภาพ อุปกรณ์ที่มีอยู่มักชำรุดง่าย ขาดงบประมาณในการจัดซื้ออุปกรณ์หรือจัดซื้อเพิ่มเติม ขาดสถานที่เปลี่ยนเครื่องแต่งกายของนักเรียน อุปกรณ์ทางพลศึกษามีราคาแพง และสนามกลางแจ้งมักมีปัญหา เช่น พื้นขรุขระ ฤดูฝน-ฝนตกน้ำท่วม แดดร้อน

6.5 ปัญหาด้านการวัดและประเมินผล

ครูพลศึกษาบางส่วน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัญหาด้านการวัดและประเมินผลทางพลศึกษา คือ เวลาในการเรียนมีน้อย การวัดและประเมินผลส่วนมากทำเสร็จไม่ทันในชั่วโมง การวัดและประเมินผลยังไม่มีเกณฑ์มาตรฐาน จำนวนหน่วยการเรียนรู้มากเกินไป ครูผู้สอน วิชาพลศึกษาต้องทำใบประเมินผลการเรียนเป็นจำนวนมากแต่มีเวลาในการทำน้อย และครูพลศึกษาเน้นทักษะกีฬามากเกินไปในการประเมินผล

ข้อเสนอแนะ

ครูพลศึกษา ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรมีการรวบรวมจุดประสงค์ที่คล้ายกันรวมกัน ในโรงเรียนควรมีผู้นิเทศ และควรเป็นผู้ที่มีส่วนในการจัดทำหลักสูตรฉบับปรับปรุงของพลศึกษาโดยตรง ควรมีการจัดอบรมครูพลศึกษา ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรฉบับปรับปรุงอย่างแท้จริง ในส่วนของเนื้อหาวิชาตามหลักสูตร บางรายวิชาควรยกเลิก เพราะไม่เหมาะกับการออกกำลังกาย ผู้เรียนไม่ให้ความสนใจ เช่นวิชากระบี่ ควรมีการจัดเอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาไปให้ตามโรงเรียนอย่างเพียงพอ ควรพิจารณาจัดเพิ่มอัตราครูพลศึกษาให้เพียงพอในแต่ละโรงเรียน เวลาเรียนวิชาพลศึกษาควรเพิ่มให้มากขึ้น ส่วนอุปกรณ์ สถานที่และเครื่องอำนวยความสะดวกทางพลศึกษา ทางรัฐบาลควรจัดสรรงบประมาณให้กับโรงเรียนเพื่อเป็นการสร้างสนามกีฬาทั้งสนามกลางแจ้งและสนามในร่ม ตลอดจนอุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกทางพลศึกษา ห้องเปลี่ยนเครื่องแต่งกายของนักเรียน ควรมีให้เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา ในการประเมินผลวิชาพลศึกษา ทางโรงเรียนควรมีการจัดช่วงเวลาว่างให้นักเรียนได้มีเวลาในการฝึกทักษะมากๆ

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาสภาพและปัญหาการสอนวิชาพลศึกษาของครูพลศึกษา ที่สอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ของโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร ผู้วิจัยได้อภิปรายผลการวิจัยในประเด็นที่สำคัญดังต่อไปนี้

1. สภาพภาพทั่วไปของครูพลศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ครูพลศึกษาที่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ส่วนใหญ่เป็นเพศชายมีอายุระหว่าง 31 - 35 ปี มีวุฒิทางด้านพลศึกษาระดับปริญญาตรี ซึ่งสอดคล้องกับ บุชเชอร์ (BUCHER) ที่ได้กล่าวไว้ว่า "การสอนพลศึกษาที่จะให้ได้ผลดีนั้น ครูผู้สอนควรมีวุฒิทางพลศึกษาโดยตรง เพื่อที่จะได้ถ่ายทอดวิชาความรู้ ทักษะและแบบอย่างที่ดีให้แก่ผู้เรียน"

ในการสอนพลศึกษาระดับมัธยมศึกษาชั้น ผู้สอนควรมีวุฒิปริญญาตรีเป็นอย่างต่ำ เพราะผู้สอนจะมีความรู้ความเข้าใจในหลักและวิธีสอน ตลอดจนวิธีการวัดและประเมินผลวิชาพลศึกษาที่ดี จากผลการวิจัยพบว่า ครูพลศึกษาส่วนมากมีประสบการณ์ในการสอนพลศึกษามากกว่า 10 ปี ครูพลศึกษาเป็นผู้มีความรู้ความสามารถรวมถึงประสบการณ์ต่างๆ ในการสอนที่มีมานาน จึงทำให้การเรียนการสอนวิชาพลศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นการสอนพลศึกษาของครูพลศึกษา จึงทำให้ปัญหาในการสอนของครูมีน้อย ครูพลศึกษาทำการสอนวิชาพลศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเป็นส่วนมากและมีจำนวนคาบในการสอนระหว่าง 15-20 คาบต่อสัปดาห์ เป็นจำนวนชั่วโมงที่เหมาะสมต่อการปฏิบัติหน้าที่สอน ซึ่งจัดได้ว่าไม่มากเกินไป กีฬาที่ครูพลศึกษาส่วนใหญ่เคยได้รับการอบรม คือ วอลเลย์บอล เป็นส่วนมาก รองลงมาคือ กรีฑา บาสเกตบอล กระบี่กระบอง เทเบิลเทนนิส และ ยิมนาสติก ตามลำดับ ซึ่งวิชาดังกล่าวนี้เป็นวิชาบังคับแก่นักเรียนส่วนใหญ่เปิดสอน

2. สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ของโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร

1. กิจกรรมพลศึกษาที่เปิดสอน

วิชาบังคับแก่นักเรียน โรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตรส่วนใหญ่ เปิดสอนวิชา

ผลศึกษาในส่วนของวิชาบังคับแกนตามหลักสูตร คือ ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เปิดสอนวิชา พ.101 คือ ยิมนาสติกเบื้องต้น พ.102 เทเบิลเทนนิส ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เปิดสอนวิชา พ.203 คือ กรีฑา พ.204 กระบี่กระบองเบื้องต้น และ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เปิดสอนวิชา พ.305 คือ วอลเลย์บอล พ.306 บาสเกตบอล แต่ในบางโรงเรียนได้นำวิชาบังคับแกน มาสอนสลับภาคการศึกษา ทั้งนี้ เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรฉบับปรับปรุงนั้นมีความยืดหยุ่น เพื่อเอื้ออำนวยในการจัดการเรียนการสอนของแต่ละโรงเรียน จะได้จัดการเรียนการสอนได้ตามความพร้อมของโรงเรียน เพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ การจัดการเรียนการสอน ของโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตรส่วนใหญ่ จัดกิจกรรมผลศึกษาส่วนของวิชาบังคับแกนตามหลักสูตรนั้น ผู้วิจัยมีความเห็นว่า เนื่องจากทางโรงเรียนมีความพร้อมต่อการจัดการเรียนการสอน ในทุกๆ ด้านอยู่แล้ว จึงมิได้มีการจัดวิชาอื่นหรือเปลี่ยนแปลงรายวิชาอื่นที่แตกต่างไปจากหลักสูตรฯ กำหนดไว้

วิชาบังคับเลือก โรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตรส่วนใหญ่ มีการจัดสอนวิชาผลศึกษาในส่วนวิชาบังคับเลือก โดยกิจกรรมผลศึกษาที่เปิดสอนในวิชาบังคับเลือกมากที่สุดคือวอลเลย์บอลและบาสเกตบอล

ทั้งนี้หลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533 ได้กำหนดวิชาบังคับเลือกไว้ 2 กลุ่ม คือ สุขศึกษา และผลศึกษา ส่วนใหญ่ในโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร ได้จัดเปิดสอนวิชาผลศึกษาเป็นวิชาบังคับเลือก ตามหลักสูตรได้กำหนดเกณฑ์ที่เปิดโอกาสให้ผู้เลือกสามารถเลือกได้ทั้ง กิจกรรมกีฬาบุคคลหรือคู่ กิจกรรมกีฬาทีม หรือกิจกรรมกีฬาอื่นๆ ทำให้แต่ละโรงเรียนสามารถเลือกเปิดสอน กิจกรรมผลศึกษาที่ทางโรงเรียนมีความพร้อมที่จะจัดการเรียนการสอนตามความต้องการของนักเรียนได้ ถึงแม้ว่า จะเป็นการเลือกรายวิชาที่ซ้ำกับวิชาบังคับแกนก็ตาม แต่ในการจัดการเรียนการสอนวิชาบังคับเลือกต้องจัดการเรียนการสอนในระดับทักษะที่สูงขึ้น มีผลทำให้ผู้เรียนได้เรียนในกิจกรรมที่ตนเองมีความต้องการและสนใจ ตลอดจนเป็นการพัฒนาทักษะความสามารถของผู้เรียนให้เพิ่มมากขึ้นอีกด้วย

วิชาเลือกเสรี โรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตรส่วนใหญ่ ยังไม่เปิดสอนวิชาผลศึกษาเป็นวิชาเลือกเสรีขึ้นในโรงเรียน มีจำนวนถึง 52.90 % มีจำนวนโรงเรียนที่เปิดสอนเป็นวิชาเลือกเสรีเพียง 47.10 % ซึ่งหลักสูตรฉบับปรับปรุงใหม่นี้ เปิดโอกาส

ให้กับทางโรงเรียนสามารถจัดการเรียนการสอนได้ตามความพร้อมและความเหมาะสมของทางโรงเรียน แต่ทั้งนี้ โรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตรส่วนใหญ่ ยังมิได้จัดเปิดสอนวิชาพลศึกษา เป็นวิชาเลือกเสรีนั้นอาจเป็นเพราะทางโรงเรียนยังขาดความพร้อมในเรื่องต่างๆ ทั้ง บุคลากร สถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอื่นๆอีก จึงไม่สามารถที่จะจัดวิชาพลศึกษาให้เป็นวิชาเลือกเสรีตามความต้องการของผู้เรียนได้

การเลือกรายวิชาที่เปิดสอนของโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร ส่วนใหญ่เปิดสอนตามหลักสูตรและตามความพร้อมของโรงเรียนทางด้าน สถานที่และอุปกรณ์ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า หลักสูตรฉบับปรับปรุงใหม่นี้เป็นหลักสูตรที่เปิดกว้าง และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถเลือกรายวิชาที่ตนเองต้องการเรียนได้ อีกทั้งเป็นการเปิดโอกาสให้กับผู้ที่มีความสามารถในกิจกรรมกีฬา สามารถเลือกรายวิชากิจกรรมที่ตนเองมีความสามารถ มีความถนัดและมีความสนใจในวิชานั้นๆ แต่จากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนสามารถเลือกรายวิชาเรียนตามความต้องการได้เพียง 43.50 % เท่านั้น สิ่งนี้ย่อมชี้ให้เห็นว่า การเลือกรายวิชาที่เปิดสอนของโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร ยังไม่สามารถสนองตอบต่อความต้องการของผู้เรียนได้อย่างเต็มที่ และยังไม่เป็นการสนองตอบต่อหลักการ และจุดประสงค์ของหลักสูตรฉบับปรับปรุงนี้ด้วย เพราะหลักสูตรฉบับปรับปรุง ต้องการให้ทางโรงเรียนจัดการเรียนการสอนเพื่อสนองตอบความต้องการของผู้เรียน เพื่อที่จะให้ผู้เรียนได้มีโอกาสค้นพบความสามารถของตนเอง และได้เรียนในสิ่งที่ตนเองต้องการอย่างเต็มที่ เต็มเวลา และเต็มความสามารถ ในการเลือกรายวิชาที่จะสอนให้กับนักเรียนนั้น ผู้วิจัยมีความเห็นว่า หากทางโรงเรียนสามารถเปิดสอนรายวิชาตามความต้องการของผู้เรียนได้ จะทำให้การเรียนการสอนในโรงเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพราะผู้เรียนสามารถเลือกเรียนในรายวิชาที่ตนเองต้องการและมีความสามารถที่จะเรียนซึ่งจะเป็นการพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้เพิ่มมากขึ้นด้วย ดังที่ วิลเลียม (William, 1957) กล่าวถึงการเลือกเนื้อหาวิชาพลศึกษาว่า ควรมีหลัก 7 ประการ คือ

“ ประการแรก เนื้อหาวิชานั้นควรมีคุณค่า ประการที่สอง เนื้อหาวิชา ควรสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ประการที่สาม ควรพิจารณาประโยชน์ที่ได้จากเนื้อหาวิชานั้นๆ ประการที่สี่ ความพร้อมในเรื่อง บุคลากร อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกเอกสารคู่มือการสอน ประการที่ห้า ความพร้อมของผู้เรียน ประการที่หก คำนึงถึงความปลอดภัยในการเรียน ประการที่เจ็ด ควรคำนึงถึงสัมฤทธิ์ผลที่จะได้จากการเรียนเนื้อหาวิชานั้น ”

อย่างไรก็ตาม โรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตรยังไม่สามารถที่จะยึดหลักดังกล่าวได้ทั้งหมด เพราะอาจเกิดจากขาดความพร้อมในเรื่องต่างๆก็เป็นได้ เมื่อเป็นเช่นนี้อาจมีผลทำให้การเรียนการสอนภายในโรงเรียนไม่ได้ผลเท่าที่ควรก็เป็นได้

2. การจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา

โรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร ส่วนใหญ่มีจำนวนนักเรียนที่ทำการสอนในแต่ละคาบอยู่ระหว่าง 41-50 คน ผู้วิจัยมีความเห็นว่า จำนวนนักเรียนมีมากเกินไป ซึ่งมีผลทำให้การเรียนการสอนไม่ได้ผลเท่าที่ควร เพราะเมื่อจำนวนผู้เรียนมีมาก ก็ย่อมก่อให้เกิดปัญหาต่างๆขึ้นตามมา อันได้แก่ การใช้อุปกรณ์สถานที่ ที่มีจำนวนไม่เพียงพอต่อจำนวนผู้เรียน การเรียนวิชาพลศึกษา การฝึกทักษะของผู้เรียนจะเกิดผลลัพท์ที่ดีได้ผู้เรียนจะต้องได้รับการฝึกทักษะ และหากอุปกรณ์ไม่เพียงพอ การจัดการเรียนการสอนที่จะเกิดผลและมีประสิทธิภาพจึงเป็นไปได้ยาก นอกจากนี้ การวัดประเมินผลก็เป็นปัญหาอีกประการหนึ่ง คือ มีความลำบากในการวัดประเมินผล เนื่องจากต้องวัดผลเป็นรายบุคคลเป็นส่วนใหญ่ อีกทั้งจำนวนผู้เรียนมีมากเกินไป การดูแลในการฝึกปฏิบัติ ครูผู้สอนอาจทำไม่ได้ทั่วถึงและอาจก่อให้เกิดอุบัติเหตุในขณะที่ทำการเรียนการสอนก็เป็นได้ ซึ่ง ดอตเธรี่ (อ้างถึงใน กฤษณ์ กสิกร, 2530) ได้กล่าวว่า "ในการสอนวิชาพลศึกษา หากชั้นเรียนใหญ่เกินไปนักเรียนจะได้ผลจากการเรียนไม่เต็มที่ และอาจเกิดอุบัติเหตุได้ง่าย ชั้นเรียนที่ดีจึงควรมีนักเรียนประมาณ 30 - 40 คน ต่อ ครูพลศึกษา 1 คน "

การแต่งกายของนักเรียนในช่วงโมงพลศึกษาใช้ชุดพลศึกษาตามที่โรงเรียนกำหนด ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การแต่งกายด้วยชุดพลศึกษาในช่วงโมงพลศึกษานั้นนอกจากจะมีความสะดวกและคล่องตัวในการปฏิบัติกิจกรรมพลศึกษาได้อย่างเต็มที่แล้ว ยังทำให้มองดูสวยงามและเป็นระเบียบเรียบร้อยอีกด้วย ดังที่ วรศักดิ์ เพียรชอบ (อ้างถึง ชลอ เขียวฉลว, 2530) ได้กล่าวว่า " การเรียนวิชาพลศึกษา จะได้รับผลเต็มที่นั้น ควรจะมีชุดพลศึกษาโดยเฉพาะที่ใช้ในการเรียนวิชาพลศึกษา "

อีกทั้งครูพลศึกษาแต่งกายด้วยชุดพลศึกษาในช่วงโมงพลศึกษา ผู้วิจัยมีความเห็นว่า เป็นสิ่งที่จำเป็นและสำคัญมากสำหรับการสอนวิชาพลศึกษาเพราะกิจกรรมพลศึกษาต้องอาศัยการเคลื่อนไหวของร่างกายเป็นสื่อ อีกทั้งการเป็นครู ต้องเป็นแบบอย่างให้กับนักเรียนซึ่ง

หากครูผู้สอนแต่งกายถูกต้องเหมาะสมกับการเรียนการสอน จะทำให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพ เป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักเรียนอีกด้วย

การจัดชั้นเรียนของโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตรเป็นการแบ่งกลุ่มนักเรียนตามแผนการเรียนโดยไม่คำนึงถึงความสามารถทางการกีฬาหรือสมรรถภาพทางกาย ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การจัดชั้นเรียนตามกลุ่มแผนการเรียน ทำให้ได้นักเรียนที่มีความสนใจในแผนการเรียนที่ตนเองต้องการเรียน นอกจากนั้นในการเรียนวิชาพลศึกษาตามกลุ่มแผนการเรียน เป็นการเฉลี่ยความสามารถของกลุ่มผู้เรียน เพราะในแต่ละกลุ่ม ย่อมมีทั้งผู้มีความแข็งแรงและไม่แข็งแรงรวมอยู่ด้วยในกลุ่ม จะได้เป็นการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในกลุ่ม

การสอนของครูพลศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ครูพลศึกษา มีการทำแผนการสอนและโครงการสอนระยะยาวทุกเทอม ร้อยละ 71.90 และการเตรียมการสอนของครูพลศึกษามีการเตรียมการสอนลงในกระดาษทุกครั้ง เพียงร้อยละ 43.30 เท่านั้น ในส่วนที่เหลือมีการเตรียมการสอนลงในกระดาษเป็นบางครั้งและไม่มีการเตรียมการสอน ซึ่งในการสอนของครูพลศึกษานั้น การเตรียมการสอนเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง ครูควรมีการเตรียมการสอนในรายวิชาที่ตนจะต้องสอน เพราะการเตรียมการสอนเป็นสิ่งที่ยกถึงความพร้อมของครูผู้สอน ทำให้ผู้สอนได้เตรียมพร้อมในทุกๆเรื่อง อันได้แก่ เตรียมตนเองในเรื่องของความรู้ความสามารถของตัวครู เตรียมเนื้อหาที่จะสอนเรื่องอะไรใช้วิธีการสอนอย่างไร เตรียมอุปกรณ์ในแต่ละคาบจะใช้อุปกรณ์อะไรบ้างมีความพร้อมมากน้อยเพียงไร ตลอดจนเตรียมวิธีการในการวัดประเมินผล เป็นต้น ผู้วิจัยมีความเห็นว่า หากครูผู้สอนมีการเตรียมการสอนอย่างเป็นลายลักษณ์อักษรทุกครั้งแล้ว จะทำให้ครูสามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ หากครูพลศึกษาสามารถปฏิบัติได้เช่นนี้เป็นสิ่งที่ดีและเป็นไปตามหลักการสอนวิชาพลศึกษา ดังที่ ไมเรลและไอด้า (Myrle and Ida, 1965) ได้เสนอว่า

" ความสนใจที่จะเรียนวิชาพลศึกษาของนักเรียนมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับแผนการสอนของครูและความสามารถในการจัดบทเรียน ให้เหมาะสมกับความสนใจของนักเรียน ดังนั้น ครูพลศึกษาควรมีการวางแผนการสอนและจัดกิจกรรมพลศึกษา ให้อยู่ในความสนใจของนักเรียน "

ผู้วิจัยมีความเห็นเพิ่มเติมว่า หากครูผู้สอนไม่มีการเตรียมการสอน อาจทำให้การเรียนการสอนในแต่ละคาบ แต่ละชั่วโมง หรือทุกครั้งไม่บังเกิดผลสัมฤทธิ์ หรือขาดประสิทธิภาพก็เป็นได้

ครูพลศึกษาในโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร ส่วนใหญ่ได้เข้าร่วมประชุมอบรม สัมมนา เกี่ยวกับหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ.2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) เพียงร้อยละ 75.70 เท่านั้นและอีกร้อยละ 24.30 ไม่เคยเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนา เกี่ยวกับหลักสูตรฉบับปรับปรุง ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ในเรื่องนี้เป็นสิ่งที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรพิจารณา เพราะว่าโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตรทุกโรงเรียนต้องใช้หลักสูตรฉบับปรับปรุงนี้ในโรงเรียนทุกระดับชั้น ครูทุกคนควรที่จะเคยได้รับการอบรม สัมมนาเกี่ยวกับหลักสูตรฉบับปรับปรุง ทั้งนี้เนื่องจากกระทรวงศึกษาธิการ ได้มีคำสั่งให้ใช้หลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533 นี้ในโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตรทุกระดับชั้น หากครูผู้สอนไม่เคยเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนา เกี่ยวกับหลักสูตรฉบับปรับปรุง อาจทำให้ขาดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนตามหลักสูตรได้ถูกต้อง

ครูพลศึกษา มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533 ด้านพลศึกษา ร้อยละ 47.50 เพียงระดับปานกลางเท่านั้น ซึ่งยังไม่ถึงครึ่งหนึ่งของจำนวนครูทั้งหมด มีครูพลศึกษาเพียงร้อยละ 26.30 ที่มีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรฉบับปรับปรุงด้านพลศึกษาในระดับมาก ผู้วิจัยมีความเห็นว่า จำนวนครูผู้สอนที่มีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรฉบับปรับปรุงนี้มีจำนวนน้อยมาก ซึ่งอาจทำให้การจัดการเรียนการสอนไม่บรรลุตามจุดประสงค์ของหลักสูตร เนื่องจากหลักสูตรเป็นตัวกำหนดในแต่ละรายวิชา ว่าต้องการให้ผู้เรียน เรียนแล้วได้อะไรบ้าง ต้องการให้ผู้เรียนเกิดอะไรภายหลังจากการเรียนแต่ละวิชา และเพราะครูเป็นผู้นำหลักสูตรไปใช้ เป็นผู้ให้ความรู้แก่เด็กนักเรียน ดังนั้น จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูผู้สอนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรให้มากพอสมควร ทั้งนี้เนื่องจากหลักสูตรฉบับปรับปรุงใหม่นี้ มีการปรับตัวหลักสูตรใหม่ทั้งกระบวนการ โครงสร้างและจำนวนคาบเรียน หากครูผู้สอนยังขาดความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรฉบับปรับปรุง หรือยังมีความรู้ความเข้าใจที่ไม่มากพอแล้ว การจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนก็จะขาดประสิทธิภาพ อีกทั้งเป็นครูในโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตรที่ทางกระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดให้เป็นโรงเรียนนำร่องในการใช้หลักสูตรฉบับปรับปรุง จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูทุกคนควรต้องมีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรฉบับปรับปรุงใหม่นี้ด้วย ดังนั้นหากผู้เข้าขาดความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรเป็นอย่างดีแล้วก็อาจก่อให้เกิดผลเสียแทนก็เป็นได้

ครูพลศึกษาใช้คู่มือการสอนของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ การสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียน มีการนิเทศการสอนภายในโรงเรียน โดยหัวหน้าหมวดพลานามัย

ร้อยละ 67.20 และผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ ร้อยละ 42.70 และศึกษานิเทศก์ ร้อยละ 41.60 ผลการวิจัยพบว่า หน้าที่โดยตรงในการให้การนิเทศแก่ครูผู้สอน ควรจะเป็นศึกษานิเทศก์ กระทำหน้าที่นี้ แต่ในโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตรส่วนมาก จะเป็นหัวหน้าหมวด ผลิตน้ามัยเป็นผู้ทำหน้าที่นี้และรองลงมาคือผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า บทบาทของศึกษานิเทศก์ที่มีต่อโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตรนั้นมีน้อย ทางโรงเรียนไม่ได้รับการช่วยเหลือจากศึกษานิเทศก์เท่าที่ควร ทั้งนี้อาจสืบเนื่องมาจากสาเหตุหลายๆประการ เช่น โรงเรียนอยู่ห่างไกล ศึกษานิเทศก์ขาดพาหนะในการเดินทางไปเยี่ยมเยียนโรงเรียน มีความยากลำบากในการเดินทาง หรือปัญหาอื่น ๆ ที่ทำให้ศึกษานิเทศก์ไม่สามารถไปนิเทศครูผู้สอนในแต่ละโรงเรียนได้ อย่างไรก็ตาม การนิเทศภายในโรงเรียน นับเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งต่อการเรียนการสอน ดังนั้น ในโรงเรียนควรมีการจัดการนิเทศภายในโรงเรียน เพราะเป้าหมายของการนิเทศ อยู่ที่การพัฒนาก่อให้เกิดการเรียนการสอนแก่ผู้เรียนได้ผลตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร สัจจิรา แสงหิรัญ (2531) กล่าวว่า "จุดมุ่งหมายของการนิเทศการสอน คือการช่วยปรับปรุงการสอนของครู เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์สูงสุดในการเรียนของนักเรียน และเป็นการประสานสัมพันธ์ระหว่างครูและผู้นิเทศด้วย"

นอกจากอุปกรณ์กีฬา ครูพลศึกษาได้นำสื่อทัศนูปกรณ์อื่น ๆ มาช่วยในการสอนคือ เทปโทรทัศน์และรูปภาพ ซึ่งจะทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อครูพลศึกษาประสบปัญหาด้านการสอนหรือมีปัญหา ครูพลศึกษามักจะปรึกษากับเพื่อนร่วมงานหรือหัวหน้าหมวดผลิตน้ามัยเป็นส่วนมาก การปรึกษากับเพื่อนร่วมงาน เป็นการแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์จากการทำงาน ซึ่งครูแต่ละคนอาจได้รับมาแตกต่างกัน การปรึกษากับหัวหน้าหมวดผลิตน้ามัย นับเป็นสิ่งที่ถูกต้อง ทั้งนี้เนื่องจากหัวหน้าหมวดผลิตน้ามัยเป็นผู้มีประสบการณ์และมีความรู้ความสามารถมาก ย่อมให้คำปรึกษาที่ดีแก่ครูพลศึกษาได้ ส่วนศึกษานิเทศก์นั้นครูพลศึกษาปรึกษาปัญหาด้านน้อยมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ศึกษานิเทศก์ไปเยี่ยมและให้การนิเทศแก่ครูผู้สอนได้ไม่บ่อยนัก ซึ่งอาจเกิดจากศึกษานิเทศก์มีจำนวนไม่เพียงพอต่อการนิเทศครูได้ทั่วถึงทันที

3. อุปกรณ์ สถานที่และเครื่องอำนวยความสะดวก

จากผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร มีโรงฝึกพลศึกษา ร้อยละ 57.10 และไม่มีโรงฝึกพลศึกษา ร้อยละ 42.90 สถานที่เรียนพลศึกษา ที่

สามารถใช้ในการเรียนการสอนเพียงพอทุกกิจกรรมมีเพียง ร้อยละ 22.30 มีเพียงพอ บางกิจกรรม ร้อยละ 52.70 และมีไม่เพียงพอต่อการจัดกิจกรรม ร้อยละ 25 ผู้วิจัยมีความเห็นว่า สถานที่ที่ใช้ในการเรียนวิชาพลศึกษาทั้งโรงฝึกพลศึกษา หรือสถานที่ที่ใช้เรียนเป็นสิ่งจำเป็นต่อการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาเป็นอย่างมาก เพราะวิชาพลศึกษาเป็นวิชาที่มีการเคลื่อนไหวร่างกาย ต้องใช้พื้นที่ที่มากกว่าการสอนวิชาอื่น และสถานที่เป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้การเรียนการสอนวิชาพลศึกษาได้ผลดี โรงฝึกพลศึกษา เป็นสถานที่ที่สามารถใช้ในการจัดกิจกรรมทางพลศึกษาได้หลายประเภท ในการเรียนวิชาพลศึกษาสถานที่เรียนควรมีไว้ให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติทักษะในการเรียนอย่างพอเพียง ผู้วิจัยเห็นว่า หากสถานที่ในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษามีเพียงพอ การจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในแต่ละโรงเรียนจะสามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งตัวนักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมทางด้านพลศึกษาได้อย่างเต็มที่ ซึ่งก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอนเป็นอย่างมากอีกด้วย

อุปกรณ์การเรียนวิชาพลศึกษามีเพียงพอทุกวิชาเพียงร้อยละ 22.80 ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับอุปกรณ์การเรียนวิชาพลศึกษาที่มีเพียงพอเป็นบางวิชา และไม่เพียงพอต่อการเรียนนั้น ยังมีจำนวนที่มากกว่าที่ยังไม่เพียงพอสำหรับการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากอุปกรณ์เป็นส่วนประกอบที่สำคัญต่อการเรียนการสอน โรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร เมื่อขาดอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน หรือมีอุปกรณ์ไม่เพียงพอต่อจำนวนผู้เรียนแล้ว ย่อมก่อให้เกิดปัญหาอย่างมากและทำให้การเรียนการสอนในโรงเรียนไม่ได้ผลดีเท่าที่ควร ส่วนที่เก็บอุปกรณ์ทางพลศึกษานั้น ในโรงเรียนมีที่เก็บอุปกรณ์ทางพลศึกษา และมีการจัดเก็บอุปกรณ์ โดยจัดเก็บแยกตามประเภทกีฬาเป็นส่วนใหญ่ งบประมาณที่ใช้ในการจัดกิจกรรมทางด้านพลศึกษา ในโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร ส่วนใหญ่ใช้จากเงินบำรุงการศึกษา ร้อยละ 88.40 ซึ่งงบประมาณในส่วนที่นำมาใช้เกี่ยวกับการจัดซื้ออุปกรณ์ทางพลศึกษาในโรงเรียนนั้น ผู้วิจัยมีความเห็นว่า งบประมาณที่ใช้คงไม่เพียงพอต่อการจัดหาอุปกรณ์มาเพิ่มเติมให้เพียงพอต่อการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา ทางโรงเรียนควรพิจารณาจัดหางบประมาณจากส่วนอื่น ๆ มาช่วยเหลือ เช่น จากสมาคมศิษย์เก่า สมาคมผู้ปกครองและครูของแต่ละโรงเรียน ตลอดจนงบจากบริษัท ห้างร้านของเอกชนที่มีอยู่ในเขตชุมชนใกล้โรงเรียน แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับว่าทางโรงเรียนมีความสัมพันธ์กับชุมชนเหล่านั้นมากน้อยเพียงใดซึ่งจะได้ให้ความช่วยเหลือกับทางโรงเรียนต่อไป

4. การวัดและประเมินผล

โรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร ใช้เกณฑ์การวัดและประเมินผลของกลุ่มโรงเรียน ใช้อัตราส่วนของคะแนนระหว่างภาคและปลายภาค 80:20 เวลาที่ใช้ในการประเมินผลวิชาพลศึกษา ส่วนใหญ่ใช้ในเวลาเรียน ร้อยละ 94.40 นอกจากนี้ ใช้เวลาในตารางที่โรงเรียนกำหนด ตอนเย็นหลังเลิกเรียน และวันหยุดราชการ เนื่องจากวิชาพลศึกษาส่วนใหญ่ทำการวัดและประเมินผลผู้เรียนเป็นรายบุคคล ทำให้ต้องใช้เวลามาก ฉะนั้นถ้าใช้เพียงในเวลาเรียนย่อมไม่เพียงพอ เพราะจำนวนผู้เรียนในแต่ละห้องมีจำนวนมาก ครูผู้สอนต้องใช้วิธีการวัดและประเมินผลหลายๆวิธี เพื่อเป็นการประหยัดเวลาในการวัดและประเมินผลแต่ละครั้ง เช่น จับกลุ่มผู้เรียนในการทดสอบทักษะต่างๆ นัดทดสอบนอกตารางเรียน เป็นต้น เพื่อให้สามารถวัดและประเมินผลผู้เรียนให้ทันตามกำหนดเวลา

เกณฑ์ในการประเมินผลตลอดภาคการศึกษาของครูในโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร มีการวัดและประเมินผลโดยใช้เกณฑ์การวัดหลายๆด้าน จากทักษะผู้เรียนร้อยละ 87.90 คุณลักษณะและคุณธรรมทางการกีฬา ร้อยละ 77 ความรู้ภาคทฤษฎี ร้อยละ 73.90 สมรรถภาพทางกาย ร้อยละ 73.40 และจากทัศนคติและความสนใจร้อยละ 67 จากผลการวิจัยทำให้ทราบว่า เกณฑ์ในการวัดประเมินผลผู้เรียนวิชาพลศึกษานั้น จำต้องอาศัยเกณฑ์การวัดผลหลายๆด้านเพื่อทำการวัดประเมินผล ทั้งนี้ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การวัดและประเมินผลเป็นกระบวนการต่อเนื่องจากการเรียนการสอน เป็นการเก็บข้อมูล ปรับปรุงการเรียนของนักเรียน ปรับปรุงการสอนของครู เป็นการประเมินถึงตัวหลักสูตร วิธีสอน ตัวครู ตัวนักเรียน และอุปกรณ์ต่างๆ ว่ามีข้อบกพร่องหรือไม่อย่างไร เพื่อจะได้นำไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพต่อไป เกณฑ์ในการวัดและประเมินผลวิชาพลศึกษานั้น ครูผู้สอนต้องคำนึงถึงเกณฑ์อื่นๆที่เป็นองค์ประกอบในการเรียนวิชาพลศึกษาของนักเรียน ทั้งความรู้ความสามารถ ทักษะ สมรรถภาพ ทัศนคติความสนใจ คุณลักษณะหรือคุณธรรมทางการกีฬา วิชาพลศึกษาเป็นวิชาที่ต้องมีการปฏิบัติ นักเรียนบางคนมีทักษะทางด้านกีฬาน้อยอาจทำให้มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อวิชาพลศึกษา ครูผู้สอนต้องพยายามส่งเสริมปลุกฝังให้นักเรียนมีความรู้สึกที่ดีต่อวิชาพลศึกษา มีทัศนคติที่ดีต่อกีฬา เพราะเมื่อนักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาพลศึกษาหรือกีฬาแล้ว นักเรียนก็จะเกิดความรู้สึกที่อยากมีส่วนร่วมในการเรียน เกิดความสนุกสนานในช่วงเวลาเรียนพลศึกษา เมื่อนักเรียนให้ความสนใจก็จะเป็นการฝึกทักษะเพิ่มเติมให้แก่ผู้เรียนให้มากขึ้นด้วย

3. ปัญหาการสอนพลศึกษาในด้านต่างๆ ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ของโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร

1. ปัญหาด้านการสอนที่ไม่สามารถทำให้บรรลุจุดประสงค์ของหลักสูตร

ครูพลศึกษามีความเห็นโดยส่วนรวมว่า เป็นปัญหาที่ประสบในระดับน้อย ผู้วิจัยเห็นว่า การที่ครูพลศึกษามีความเห็นว่าเป็นปัญหาการเรียนที่ไม่สามารถทำให้บรรลุจุดประสงค์ของหลักสูตร โดยส่วนรวมอยู่ในระดับน้อยนั้น แสดงว่า จุดประสงค์ของหลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533 มีความเหมาะสม ครูพลศึกษาสามารถสอนให้บรรลุจุดประสงค์ของหลักสูตร ทั้งนี้อาจเนื่องจากในส่วนของหลักสูตรฉบับปรับปรุงใหม่นี้ เปิดโอกาสให้ทางโรงเรียนสามารถเลือกเปิดสอนรายวิชาตามหลักสูตรกำหนดให้ก็ได้ หรือจัดกิจกรรมที่มีคุณค่าเท่าเทียมกับกิจกรรมตามหลักสูตรกำหนด ด้วยเหตุนี้ การจัดการเรียนการสอนเพื่อให้บรรลุตามจุดประสงค์ของหลักสูตร ครูพลศึกษาจึงสามารถสอนได้โดยมีปัญหในระดับน้อยเป็นส่วนใหญ่ ยกเว้น ในเรื่องของการให้น้ำใจนักกีฬา และให้มีสุนทรีย์ที่ดี ซึ่งทั้งสองข้อนี้ ครูพลศึกษามีความเห็นว่าเป็นปัญหาที่ประสบในระดับมาก

เรื่องของการสอนให้น้ำใจนักกีฬานั้น เป็นสิ่งจำเป็นที่ครูพลศึกษาต้องปลูกฝังให้ผู้เรียนได้รับรู้และนำไปปฏิบัติ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ในการสอนของครูแต่ละชั่วโมง ครูต้องพยายามสอนให้ผู้เรียนได้รู้จักการมีน้ำใจนักกีฬา โดยสอดแทรกไปกับเนื้อหาของบทเรียน หรือในการฝึกปฏิบัติ ในการแข่งขัน ตลอดจนถึงช่วงสรุปบทเรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้เข้าใจและนำไปปฏิบัติได้ ในการสอนของครูอาจยกตัวอย่างที่เกิดขึ้นในขณะกำลังเรียน หรือในช่วงของการแข่งขันกีฬา หรือสร้างสถานการณ์จำลองขึ้นเป็นตัวอย่างพฤติกรรม แล้วให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมเหล่านั้น และตัวครูต้องเป็นผู้อธิบายให้นักเรียนได้เข้าใจถึงความสำคัญของการเป็นผู้นำใจนักกีฬา และจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูผู้สอนต้องมีคุณลักษณะที่เป็นตัวอย่างที่ดีให้แก่นักเรียน ดังที่ ประยูทธ สาริมาร (2527) กล่าวว่า

“ น้ำใจนักกีฬา มีความสำคัญอย่างมากต่อวิชาพลศึกษา น้ำใจนักกีฬาเป็นคุณธรรมของนักกีฬาและผู้นำใจนักกีฬา ยังเป็นคุณสมบัติของคนดีในสังคมด้วย ดังนั้น เป็นความจำเป็นของครูพลศึกษาที่จะต้องให้การเรียนรู้แก่นักเรียนในเรื่องน้ำใจนักกีฬา ทั้งทางด้าน เนื้อหาและประสบการณ์ อีกทั้งตัวครูพลศึกษาเองจะต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถที่จะเป็นตัวอย่างอันดีแก่นักเรียนได้ด้วย ”

และดั่งที่ ชนินทร์ชัย อินทிரารณ (2523) กล่าวว่า
 " น้ำใจนักกีฬา จะเป็นพื้นฐานในการปฏิบัติโดยทั่วไปในชีวิต ทั้งในด้าน
 การศึกษา การงานและสังคมเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติของมนุษยชาติในโลก
 ดังนั้น ทุกคนมีโอกาสที่จะได้ชื่อว่า เป็นผู้มีน้ำใจนักกีฬาได้ ไม่เฉพาะแต่เพียง
 ผู้เล่นกีฬาเป็นเท่านั้น "

และ ประยุทธ์ สาริมาร (2527) ได้กล่าวถึง วิธีการปลูกฝังให้นักเรียนมีน้ำใจ
 นักกีฬาของครู คือ

1. สอนให้นักเรียนรู้จักการเป็นผู้เล่นที่ดี ในการเคารพเชื่อฟังคำตัดสินของ
 ผู้ตัดสินหรือกรรมการ
2. การปฏิบัติตนตามกติกา ระเบียบ ข้อบังคับ
3. บรรยายสอดแทรกในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในขณะที่เล่นกิจกรรมต่างๆ
4. ให้นักเรียนมีความกล้าที่จะยอมรับผิดทันทีเมื่อทำผิด
5. ยกเหตุการณ์หรือสร้างสถานการณ์จำลองขึ้นเป็นตัวอย่างพฤติกรรม
6. ให้นักเรียนวิจารณ์พฤติกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้นภายหลังจากชมการแข่งขันกีฬา

การสอนให้นักเรียนมีสุขนิสัยที่ดี ก็เช่นเดียวกัน ในการสอน ครูพลศึกษาจำเป็นที่
 จะต้องแนะนำการปฏิบัติตนหลังจากการเรียนวิชาพลศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากกิจกรรม
 พลศึกษาผู้เรียนต้องมีการปฏิบัติกิจกรรม ซึ่งใช้กิจกรรมทางกายเป็นสื่อในการเรียนการสอน
 การเรียนวิชาพลศึกษาต้องมีการออกกำลังกาย มีการร่วมกิจกรรมและเมื่อผู้เรียนได้ปฏิบัติ
 กิจกรรมพลศึกษาเสร็จสิ้น ครูพลศึกษาจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องสอน แนะนำและปลูกฝังการ
 ปฏิบัติตนเกี่ยวกับการรักษาความสะอาดของร่างกาย ภายหลังจากการเรียนพลศึกษาแล้ว
 เพื่อให้นักเรียนได้ปฏิบัติจนเคยชินเป็นนิสัย เพื่อให้มีสุขภาพอนามัยที่ดี

อย่างไรก็ตาม ข้อมูลจากการวิจัยที่พบว่า โรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร
 ส่วนใหญ่ มีปัญหาเกี่ยวกับขาดสถานที่ทำความสะอาดร่างกายและเปลี่ยนเครื่องแต่งกาย
 สำหรับการเรียนวิชาพลศึกษาในระดับมาก ดังนั้น ในการฝึกนิสัยให้นักเรียนได้มีสุขนิสัยที่ดี
 นั้นคงกระทำได้ยาก ทั้งนี้เนื่องจากขาดสถานที่ที่ทำความสะอาดร่างกาย หากต้องการให้
 นักเรียนเป็นผู้มีสุขนิสัยที่ดีทางโรงเรียนต้องจัดสถานที่และสิ่งแวดลอมที่เอื้ออำนวยประโยชน์
 ต่อการทำความสะอาดร่างกายให้แก่ผู้เรียนอย่างพอเพียงเสียก่อน เช่น จัดห้องที่ไม่ได้ใช้
 ประโยชน์ด้านอื่น นำมาทำเป็นห้องเปลี่ยนเครื่องแต่งกาย จัดสร้างห้องทำความสะอาด

ร่างกายให้แก่แก่นักเรียน เป็นต้น ซึ่งหากทางโรงเรียนสามารถจัดสิ่งอำนวยความสะดวกขึ้นในโรงเรียนได้อย่างเพียงพอแล้ว การสร้างหรือปลูกฝังให้นักเรียนรู้จักที่จะปฏิบัติตนให้มีคุณนิสัยที่ดี ย่อมทำได้ง่ายยิ่งขึ้น

2. ปัญหาด้านเนื้อหาวิชา

2.1 วิชาบังคับแกน

จากผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร ส่วนใหญ่เปิดสอนวิชาบังคับแกน โดยสอนตามหลักสูตรกำหนด คือ ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สอนวิชา พ.101 ยิมนาสติกเบื้องต้น พ.102 เทเบิลเทนนิส ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สอนวิชา พ.203 กรีฑา พ.204 กระบี่กระบองเบื้องต้น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สอนวิชา พ.305 วอลเลย์บอล และ พ.306 บาสเกตบอล ในการเลือกรายวิชาบังคับแกนเปิดสอน บางโรงเรียนจัดสอนโดยสลับภาคการศึกษา ทั้งนี้เนื่องจาก หลักสูตรฉบับปรับปรุง เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้ทางโรงเรียน สามารถที่จะเลือกกิจกรรมการเรียนการสอนที่ทางโรงเรียนมีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างอิสระมากกว่าหลักสูตรเดิม

ส่วนปัญหาที่ประสบจากการวิจัย ในส่วนของเนื้อหาวิชาบังคับแกน พบว่า

ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ปัญหาที่ประสบโดยส่วนรวมอยู่ในระดับน้อย ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การที่ประสบปัญหาในระดับน้อย เนื่องมาจากรายวิชาบังคับแกนของหลักสูตรฉบับปรับปรุงนี้ เป็นวิชาที่ทางโรงเรียนและครูผู้สอนได้ดำเนินการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนอยู่แล้ว ในส่วนของเนื้อหาวิชา จึงประสบปัญหาในระดับน้อย ในรายวิชาบังคับแกน โรงเรียนส่วนใหญ่ไม่ได้จัดรายวิชาอื่นสอนแทน หากแต่จัดสอนตามของเดิม ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะโรงเรียนมีความพร้อมในทุกๆด้านสำหรับการจัดการเรียนการสอน ไม่ว่าจะในด้านบุคลากร อุปกรณ์สถานที่และอื่นๆ ดังนั้น ปัญหาที่ครูผู้สอนประสบด้านเนื้อหาวิชา จึงอยู่ในระดับน้อย และโดยเฉพาะในรายวิชา พ.305 ผลการวิจัยพบว่า ประสบปัญหาในระดับน้อยที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะวิชานี้ ครูพลศึกษาส่วนใหญ่มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี จึงทำให้ประสบปัญหาในระดับน้อยที่สุด

2.2 วิชาบังคับเลือก

ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตรส่วนใหญ่ ได้เปิดสอนวิชาบังคับเลือก ปัญหาด้านเนื้อหาวิชาของวิชาบังคับเลือก โดยส่วนรวมเป็นปัญหาที่ประสบใน

ระดับน้อย ผู้วิจัยมีความเห็นว่า รายวิชาบังคับเลือกไม่ค่อยมีปัญหา ทั้งนี้จะเห็นได้จาก หลักสูตรฉบับปรับปรุงในส่วนของหมวดพลาณามัยนั้น ได้แบ่งวิชาบังคับเลือกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มสุขศึกษามี 6 รายวิชา คือ พ 011 สุขศึกษา - พ 016 สุขศึกษา และพลศึกษา มี 6 รายวิชาเช่นกันคือ พ 021 พลศึกษา - พ 026 พลศึกษา โดยทุกรายวิชาใช้เวลาในการเรียน 1 คาบ/สัปดาห์/ภาค 0.5 หน่วยการเรียน ทางโรงเรียนสามารถเลือกรายวิชาเปิดสอนได้ตามความพร้อมตามที่หลักสูตรกำหนด ทั้งนี้ในส่วนของพลศึกษา กรณีในการเลือก ทางโรงเรียนหรือครูผู้สอนสามารถเลือกกิจกรรมรายวิชาพลศึกษาได้ทั้งกิจกรรมกีฬาบุคคลหรือคู่ กิจกรรมกีฬาทีม กิจกรรมกีฬาพลศึกษาอื่นๆได้โดยจะต้องเลือกกิจกรรมกีฬาบุคคลหรือคู่ 1 กิจกรรม กิจกรรมกีฬาทีม 1 กิจกรรม โดยใช้เวลาเรียนกิจกรรมละ 1 ภาคเรียน ส่วนอีก 4 ภาคเรียนที่เหลือ อาจเลือกกิจกรรมใดก็ได้ อาจเลือกซ้ำกับที่เคยเลือกเรียนแล้วก็ได้ แต่ต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในระดับที่สูงขึ้น (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2533)

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า รายวิชาบังคับเลือกด้านเนื้อหาวิชานั้น การจัดเปิดสอนวิชาบังคับเลือกของแต่ละโรงเรียน ประสบปัญหาในระดับน้อยเนื่องจาก การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรฉบับปรับปรุงนี้ ทางโรงเรียนมีอิสระในการจัดเลือกรายวิชาให้ผู้เรียนได้เรียนตามความพร้อมของโรงเรียน ที่ทางโรงเรียนสามารถจัดให้กับผู้เรียนได้เรียนอย่างเต็มที่ เต็มกำลังและเต็มความสามารถ

2.3 วิชาเลือกเสรี

ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตรส่วนใหญ่ ร้อยละ 52.90 ยังไม่เปิดสอนวิชาเลือกเสรีในโรงเรียน ปัญหาด้านเนื้อหาวิชาของวิชาเลือกเสรี ส่วนใหญ่พบว่าประสบปัญหาในระดับน้อย ซึ่งอาจเป็นผลมาจากการเปิดสอนที่มีจำนวนน้อยจึงทำให้ประสบปัญหาน้อยด้วยเช่นกัน ยกเว้นในเรื่อง จำนวนครูพลศึกษามีน้อยไม่เพียงพอต่อการจัดสอนวิชาพลศึกษาเป็นวิชาเลือกเสรี ซึ่งครูพลศึกษามีความเห็นว่า เป็นปัญหาที่ประสบในระดับมาก ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การเปิดสอนวิชาเลือกเสรีในส่วนของวิชาพลศึกษา มีความจำเป็นอย่างมากเรื่องของบุคลากรในการพิจารณาเปิดสอน ทั้งนี้เนื่องจากวิชาเลือกเสรี ในส่วนของพลศึกษาตามหลักสูตรฉบับปรับปรุงใหม่ ได้กำหนดรายวิชาไว้ 24 รายวิชา แยกเป็นสุขศึกษา 2 รายวิชา (พ 017, พ 018) และพลศึกษา

22 รายวิชา (พ 027 - พ 0228) ดังนั้นการเปิดสอนตามรายวิชาเลือกเสรี ทางโรงเรียนจะต้องมีความพร้อมในทุกๆด้าน ที่สำคัญและจำเป็นก็คือ บุคลากรหรือครูผู้สอนวิชาพลศึกษาที่ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ ในการที่จะจัดสอนวิชาพลศึกษาในส่วนของวิชาเลือกเสรีให้กับผู้เรียน เพราะตามหลักสูตรฉบับปรับปรุงได้ระบุไว้ว่า การเลือกเรียนวิชาเลือกเสรีสามารถเลือกกิจกรรมที่ตนเองมีความสามารถ มีความสนใจถึงแม้จะเคยเลือกเรียนกิจกรรมนั้นไปแล้วก็ตาม ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนซ้ำได้อีกโดยต้องเรียนทักษะในระดับที่สูงขึ้น ดังนั้นความพร้อมของบุคลากรจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างมาก ดังที่การวิจัยพบว่า จำนวนครูพลศึกษามีน้อย ไม่เพียงพอต่อการจัดสอนวิชาพลศึกษาเป็นวิชาเลือกเสรี ผู้วิจัยมีความเห็นเพิ่มเติมว่า การเปิดสอนวิชาเลือกเสรีเป็นสิ่งที่ทางโรงเรียนควรเปิดสอนให้กับนักเรียน เพราะเป็นการเปิดโอกาสให้กับผู้เรียน ได้ค้นพบความถนัด ความสามารถและความสนใจของตัวเอง ที่จะเลือกเรียนวิชาที่ตนเองต้องการและสนใจได้อย่างเต็มที่ เต็มเวลา และเต็มความสามารถ การที่จำนวนครูพลศึกษามีน้อยไม่เพียงพอต่อการเปิดสอนวิชาพลศึกษาเป็นวิชาเลือกเสรีนั้น ผู้วิจัยเห็นว่า หากผู้บริหารของโรงเรียนไม่สามารถจัดอัตราครูพลศึกษาเพิ่มเติมในโรงเรียนได้ ควรพิจารณาจัดอบรมให้ความรู้ทางพลศึกษาแก่ครูสายอื่นที่มีความสามารถทางพลศึกษาแล้วจัดให้สอนวิชาพลศึกษาคงพอเป็นหนทางช่วยแก้ปัญหาการขาดแคลนบุคลากรทางพลศึกษาลงได้บ้าง

3. ปัญหาด้านการสอนวิชาพลศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า ครูพลศึกษาประสบปัญหาในระดับมากคือ งานรับผิดชอบสอนของครูพลศึกษามีมาก จำนวนครูพลศึกษามีไม่เพียงพอ ซึ่ง ชลอ เขียวฉลว (2530) พบว่า ครูมีจำนวนไม่เพียงพอและมีงานในหน้าที่มากเกินไป ผู้วิจัยมีความเห็นว่า เหตุที่ครูพลศึกษามีงานมาก แต่จำนวนครูมีน้อย ย่อมก่อให้เกิดปัญหาด้านการสอนได้มาก การจัดชั่วโมงสอนให้กับครูพลศึกษา ควรจัดให้เหมาะสม หากจำนวนครูพลศึกษามีน้อย อาจจัดหาครูสายอื่นที่มีความสามารถทางด้านพลศึกษามาช่วยสอน ซึ่งหากจำนวนครูพลศึกษามีน้อย แต่งานที่ต้องรับผิดชอบมีมาก จะทำให้การสอนของครูพลศึกษาทำได้ไม่เต็มที่ รวมไปถึงขาดประสิทธิภาพในการสอนด้วย

นอกจากนี้ครูพลศึกษามีความเห็นว่าเป็นปัญหาที่ประสบในระดับมาก อีกก็คือขาดคู่มือประกอบการสอนวิชาพลศึกษาและจำนวนนักเรียนในชั้นเรียนมีมากเกินไป ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้มีคุณภาพนั้น เอกสารหรือคู่มือประกอบการสอนและการเรียน ทั้งของครูและนักเรียน นับเป็นสิ่งสำคัญมากอย่างหนึ่ง เพราะหากทั้งผู้สอนและผู้เรียนไม่มีคู่มือหรือตำราประกอบการเรียนการสอน อาจทำให้การเรียนไม่บังเกิดผลที่ดีนัก สุรศักดิ์ สุรโยธิน (2519) พบว่า โรงเรียนส่วนมากขาดคู่มือหลักสูตรและหนังสือประกอบการเรียน ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ตำราหรือคู่มือประกอบการเรียนการสอนเป็นสิ่งสำคัญไม่น้อยไปกว่าตัวครูผู้สอนหรืออุปกรณ์ทางพลศึกษา หากครูและนักเรียนไม่มีคู่มืออ่านประกอบก็เปรียบเสมือนกับคนที่เรียนหนังสือจากการบอกเล่าของผู้อื่น โดยไม่มีเอกสารหรือตำราทางวิชาการอ้างอิงประกอบการเรียนการสอน ซึ่งอาจมีผลทำให้ขาดประสิทธิภาพในการเรียนการสอนได้ด้วย ผู้วิจัยเห็นว่า ปัญหาเรื่องขาดคู่มือประกอบการสอนนั้น ทางโรงเรียนควรจัดหาตำรา คู่มือประกอบการเรียนการสอน ให้แก่ครูผู้สอนและนักเรียนอย่างพอเพียงจะเป็นการส่งเสริมคุณภาพของการเรียนการสอนในโรงเรียนเป็นอย่างมาก

นอกจากนี้ จำนวนของผู้เรียนวิชาพลศึกษาที่มีมากในแต่ละคาบนั้นก็ก็เป็นปัญหาอีกประการหนึ่งที่ประสบในระดับมาก ดังที่วรงค์ดี เพียรชอบ (2512) กล่าวว่า " วิชาพลศึกษา คือการศึกษาอย่างหนึ่งที่แตกต่างจากวิชาอื่น ตรงวิธีการและสื่อที่นำมาใช้ วิชาพลศึกษาต้องอาศัยกิจกรรมการออกกำลังกายหรือการเล่นกีฬาเป็นสื่อในการเรียน โดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมพลศึกษาต่างๆ "

ดังนั้นในการออกกำลังกายหรือเข้าร่วมกิจกรรมพลศึกษา หากจำนวนผู้เรียนมีมากเกินไป ย่อมทำให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ได้น้อย ทั้งนี้ เพราะกิจกรรมพลศึกษาเป็นการฝึกทักษะต่างๆ หากจำนวนผู้เรียนมีมาก แต่มีเวลาในการเรียนเท่าเดิม ทำให้การหมุนเวียนในการฝึกทักษะของกิจกรรมพลศึกษาทำได้น้อยและอาจไม่ทั่วถึง ผู้วิจัยมีความเห็นว่า อุปสรรคในการเรียนย่อมเกิดขึ้นหลายประการ อันได้แก่ อุปกรณ์ทางพลศึกษามีไม่เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน เวลาในการฝึกปฏิบัติหรือทดสอบของนักเรียนมีน้อย การวัดและประเมินผลในชั่วโมงกระทำไม่ทันตามเวลาในชั่วโมง ซึ่งสิ่งต่างๆ เหล่านี้ ย่อมก่อให้เกิดปัญหาในการสอนพลศึกษา ดังนั้นผู้วิจัยมีความเห็นว่า หากจำนวนนักเรียนยังมีมากก็ยิ่งเพิ่มปัญหาให้การเรียนการสอนมากขึ้นไปด้วย จึงควรมีการแบ่งจำนวนนักเรียนในชั่วโมงพลศึกษา ให้มีจำนวนที่พอเหมาะต่อการเรียนการสอนในแต่ละคาบ เพื่อให้

การเรียนการสอนได้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังที่ ดอตเธย์ (อ้างถึงใน กฤษณ์ กลิกร, 2530) ได้กล่าวว่า " ในการสอนวิชาพลศึกษา หากชั้นเรียนใหญ่เกินไปนักเรียนจะได้ผลจากการเรียนไม่เต็มที่ และอาจเกิดอุบัติเหตุได้ง่าย ชั้นเรียนที่ดีจึงควรมีนักเรียนประมาณ 30 - 40 คน ต่อ ครูพลศึกษา 1 คน "

4. ปัญหาด้านอุปกรณ์ สถานที่และเครื่องอำนวยความสะดวก

ผลการวิจัยพบว่า ครูพลศึกษาส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ปัญหาที่ประสบในระดับมาก คือ ขาดสถานที่ทำความสะอาดร่างกาย และเปลี่ยนเครื่องแต่งกายสำหรับการเรียนวิชาพลศึกษา สนามกีฬาในร่มสำหรับการสอนไม่มีหรือมีไม่เพียงพอ ขาดงบประมาณในการจัดซื้อ ซ่อมแซมอุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกทางพลศึกษา ขาดที่ต้มน้ำสำหรับนักเรียนในโรงพลศึกษา อุปกรณ์ทางพลศึกษามักชำรุดและสูญหาย อุปกรณ์ทางพลศึกษามีไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน ขาดวัสดุที่อุปกรณ์ทางพลศึกษา เช่น สไลด์ รูปภาพ ขาดการบำรุงรักษาซ่อมแซม ดัดแปลงอุปกรณ์ที่ชำรุดแล้วเพื่อนำมาใช้อีก สนามไม่ได้รับการดูแลรักษาให้เหมาะกับการเรียนการสอนในแต่ละวิชา อุปกรณ์ทางพลศึกษามีไม่ครบทุกประเภทตามกิจกรรมที่ทางโรงเรียนเปิดสอน อุปกรณ์ทางพลศึกษาไม่ได้มาตรฐานและขาดคุณภาพ

จากการวิจัยที่พบว่า ปัญหาด้านอุปกรณ์ สถานที่และเครื่องอำนวยความสะดวกทางพลศึกษาที่ประสบในระดับมากนั้น สุรศักดิ์ สุรโยธี (2519) พบว่าโรงเรียนส่วนมาก อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในการสอนยังมีไม่เพียงพอ ผู้วิจัยได้แยกประเด็นออกดังนี้คือ

1. เรื่องของสถานที่และเครื่องอำนวยความสะดวก ที่ประสบปัญหาได้แก่ ขาดสถานที่ทำความสะอาดร่างกายและเปลี่ยนเครื่องแต่งกายสำหรับการเรียนวิชาพลศึกษา สนามกีฬาในร่มสำหรับการสอนไม่มีหรือมีไม่เพียงพอ ขาดที่ต้มน้ำสำหรับนักเรียนในโรงพลศึกษา และสนามไม่ได้รับการดูแลรักษาให้เหมาะกับการเรียนการสอนในแต่ละวิชา

ผลจากการวิจัยพบว่า สถานที่และเครื่องอำนวยความสะดวกในการเรียนวิชาพลศึกษาของโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตรมีปัญหา มาก ซึ่งการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา หากขาดอุปกรณ์ สถานที่และเครื่องอำนวยความสะดวก การเรียนการสอนจะไม่ประสบผลสำเร็จหรือบรรลุตามจุดหมายที่ตั้งไว้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า สถานที่ที่ใช้ในการทำ

ความสะอาดและเปลี่ยนเครื่องแต่งกายนั้น ทางโรงเรียนควรจัดพื้นที่ที่ว่างในโรงเรียน หรือจัดแปลงห้องเรียนอาคารเรียนในบริเวณที่ไม่ได้ใช้ในการเรียนการสอน มาเป็นสถานที่สำหรับเรียนพลศึกษาในร่ม หรือเป็นสถานที่ที่ใช้ในการเปลี่ยนเครื่องแต่งกายของนักเรียน เพื่อให้เกิดความสะอาดสำหรับการเรียนวิชาพลศึกษา เพราะหากขาดสถานที่เปลี่ยนเครื่องแต่งกาย ขาดที่ทำความสะอาดร่างกาย จะทำให้เกิดปัญหา เสียเวลาในการเปลี่ยนเครื่องแต่งกายและทำให้การปลูกฝังให้ผู้เรียนมีสุขนิสัยที่ดีทำได้ยาก จำนวนผู้เรียนที่มีมากทำให้การเปลี่ยนเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายเสียเวลามาก และสนามกีฬาในร่มที่ไม่มีหรือมีไม่เพียงพอ นั้น วิชาพลศึกษาบางกิจกรรมจำเป็นต้องสอนในโรงพลศึกษาหรือสอนในร่มแทนการสอนกลางแจ้ง ดังนั้น จึงควรหาพื้นที่ที่ว่างนำมาใช้เป็นสถานที่สำหรับการเรียนการสอนในร่ม เพื่อให้การสอนเป็นไปอย่างเหมาะสม และที่ตม่น้ำในโรงพลศึกษา เป็นสิ่งจำเป็นมากที่ทางโรงเรียนควรจัดหาไว้ให้กับนักเรียน เพราะจะได้ไม่เป็นการเสียเวลาภายหลังจากการเรียนเสร็จสิ้นแล้ว

2. เรื่องของอุปกรณ์ทางพลศึกษาที่ใช้ในการเรียนการสอน ที่ประสบปัญหามากที่สุดได้แก่ ขาดงบประมาณในการจัดซื้อ ซ่อมแซมอุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกทางพลศึกษา อุปกรณ์ทางพลศึกษามักชำรุดและสูญหาย อุปกรณ์ทางพลศึกษามีไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน ขาดวัสดุทัศนูปกรณ์ทางพลศึกษา เช่น สไลด์ รูปภาพ ขาดการบำรุงรักษา ซ่อมแซม จัดแปลงอุปกรณ์ที่ชำรุดแล้วเพื่อนำมาใช้อีก อุปกรณ์ทางพลศึกษาไม่ได้มาตรฐานและขาดคุณภาพ และอุปกรณ์ทางพลศึกษามีไม่ครบทุกประเภทตามกิจกรรมที่ทางโรงเรียนเปิดสอน ผู้วิจัยมีความเห็นว่า เมื่อจำนวนผู้เรียนมีมาก ก็ย่อมก่อให้เกิดปัญหาในเรื่องของการใช้อุปกรณ์อย่างต่อเนื่อง เพราะจำนวนของอุปกรณ์ทางพลศึกษาในโรงเรียนร่วมพัฒนาการให้หลักสูตรยังมีไม่เพียงพอ ส่วนงบประมาณที่ใช้เกี่ยวกับการจัดซื้อ จัดหา หรือซ่อมแซมอุปกรณ์ทางพลศึกษานั้น หากใช้งบประมาณจากเงินบำรุงการศึกษาอย่างเดียวคงไม่เพียงพอ ผู้วิจัยมีความเห็นเพิ่มเติมว่า ทางโรงเรียนควรมีการจัดหาเงินทุนสำหรับสนับสนุนการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา โดยการหาจากแหล่งเงินทุนต่างๆ เช่น จากสมาคมศิษย์เก่าของโรงเรียน สมาคมครูและผู้ปกครองของโรงเรียน จากเอกชน บริษัทห้างร้านต่างๆ ซึ่งหากทางโรงเรียนมีการติดต่อประชาสัมพันธ์ มีความสัมพันธ์อันดีกับชุมชน มีการประสานงานระหว่างโรงเรียนกับชุมชนหรือบุคคลอื่น ดังที่กล่าวมาแล้วนั้นอาจมีผลทำให้ ทางโรงเรียนได้รับงบประมาณจากส่วนนี้มาช่วยเหลือและสามารถนำมาจัดซื้อ

อุปกรณ์ทางพลศึกษาได้อย่างพอเพียง ส่วนเรื่องอุปกรณ์ทางพลศึกษาที่ชำรุด สู้หายบ่อย ตลอดจนไม่ได้มาตรฐานและขาดคุณภาพนั้น ครูพลศึกษาควรมีวิธีการเก็บ ใช้ รักษา ซ่อมแซมอุปกรณ์ เพื่อที่จะให้นักเรียนสามารถใช้ได้อย่างทั่วถึง ครูพลศึกษาควรรสอนหรือปลุกฝังให้นักเรียนได้รู้จักการใช้และรักษาอุปกรณ์ มีความระมัดระวังในการใช้อุปกรณ์ เพื่อให้มีความคงทนในการใช้งานได้นานๆ อุปกรณ์บางอย่างควรรให้นักเรียนเป็นผู้จัดหามาเอง เช่น ลูกขนไก่ ไม้แบดมินตัน จะสามารถช่วยลดปัญหาที่เกิดขึ้นในด้านนี้ลงได้อย่างมาก ในการแก้ไขปัญหาอุปกรณ์การสอนวิชาพลศึกษา เปล่งศรี เทพกฤษ (2514) ได้รวบรวมข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาไว้ดังนี้

1. จัดเด็กผลัดกันเรียน โดยแยกเป็นกลุ่ม
 2. ซ่อมแซมอุปกรณ์ให้อยู่ในสภาพที่ใช้ได้และปลอดภัย
 3. ขอความร่วมมือจากนักเรียนที่มีอุปกรณ์ส่วนตัวให้นำมาใช้
 4. พยายามจัดทำขึ้น หรือใช้อุปกรณ์อื่นที่ interchangeable
 5. ขอยืมจากโรงเรียนอื่น หรือศูนย์เยาวชนที่มีอุปกรณ์อยู่แล้ว
- ส่วนอุปกรณ์ที่ชำรุด

1. ซ่อมแซมอยู่เสมอ
2. ตรวจสอบอุปกรณ์ก่อนนำออกใช้เสมอ
3. ใช้แล้วต้องตรวจและเก็บเข้าที่
4. มีเจ้าหน้าที่ดูแล และเก็บรักษาอุปกรณ์โดยเฉพาะ

5. ปัญหาด้านการวัดและประเมินผล

ถึงแม้ว่าจากผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตรส่วนใหญ่ ครูพลศึกษามีความเห็นว่าเป็นปัญหาที่ประสบโดยส่วนรวมอยู่ในระดับน้อย ผู้วิจัยมีความเห็นว่าเป็นเพราะครูพลศึกษาได้พยายามศึกษา ค้นคว้า หาความรู้และปฏิบัติตามระเบียบการประเมินผลการเรียนที่กำหนดไว้ได้เป็นอย่างดีและถูกต้อง จึงทำให้เกิดปัญหาน้อย ซึ่งอาร์. เกลเซอร์ (R. Glaser, 1963) กล่าวว่า " การประเมินผลจะช่วยทำให้ผู้สอนทราบว่า แบบจำลองการสอนที่ใช้เหมาะสมหรือไม่ หรือว่ามีองค์ประกอบใดบ้างที่ควรแก้ไขปรับปรุงโดยคำนึงถึงผลประโยชน์ที่จะเกิดแก่ผู้เรียนเป็นสำคัญ "

มีข้อที่น่าสังเกตว่า ครูพลศึกษาได้ให้ความเห็นไว้ในข้อเสนอแนะว่า เวลาในการเรียนและวัดประเมินผลมีน้อย ทำให้การวัดประเมินผลเสร็จไม่ทัน เนื่องจากจำนวนเด็กที่เรียนในแต่ละคาบมีมาก อีกทั้งการวัดและประเมินผลยังไม่มีเกณฑ์มาตรฐาน การจัดทำเกณฑ์หรือแบบทดสอบเพื่อใช้ในการวัดและประเมินผลวิชาพลศึกษา ผู้วิจัยเห็นว่า ในเมื่อกลุ่มโรงเรียนเป็นผู้กำหนดเกณฑ์ กลุ่มโรงเรียนควรจัดทำแบบทดสอบมาตรฐานขึ้น เพื่อใช้สำหรับวัดและประเมินผลวิชาพลศึกษาของโรงเรียนในกลุ่ม เพื่อให้โรงเรียนในกลุ่มได้ใช้แบบทดสอบนี้เหมือนกัน ซึ่งจะทำให้การวัดและประเมินผลวิชาพลศึกษาเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

เรื่องของหน่วยการเรียนวิชาพลศึกษานั้น บุญทิน ชรรวมวงษ์ (2526) กล่าวว่า " การประเมินผลการเรียนวิชาพลศึกษานั้น ครูพลศึกษามีปัญหาในการปฏิบัติที่ประสบมาก คือ ค่าของหน่วยการเรียนวิชาพลศึกษาซึ่งมีค่า 0.5 หน่วยการเรียน ต่อความสนใจในการประเมินผลซึ่งเป็นผลทำให้นักเรียนขาดความสนใจในการประเมินผลการเรียนวิชาพลศึกษา ดังนั้น ครูพลศึกษาควรมีการปรับปรุงวิธีการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการเรียนวิชาพลศึกษามากยิ่งขึ้น "

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ผู้มีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร ควรมีการพิจารณาเพิ่มหน่วยการเรียนวิชาพลศึกษาให้มากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ทั้งนี้เพราะนักเรียนบางส่วนไม่เห็นความสำคัญของวิชาพลศึกษา ขาดความสนใจและความเอาใจใส่ต่อวิชาพลศึกษาเท่าที่ควร เนื่องจากเห็นว่าวิชาพลศึกษา มีหน่วยการเรียนเพียง 0.5 หน่วยการเรียน ซึ่งแตกต่างจากวิชาอื่นที่มีหน่วยการเรียนมากกว่า ทั้งที่วิชาพลศึกษาเป็นวิชาที่มีความสำคัญไม่น้อยไปกว่าวิชาการอื่นเลย อีกทั้งวิชาพลศึกษาเป็นวิชาที่สอนให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีการพัฒนาในทุกๆด้านของการเจริญเติบโต ไม่ว่าจะเป็นด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญา เพื่อที่จะทำให้นักเรียนได้เรียนพลศึกษาแล้วเป็นผู้ที่มีการพัฒนาในทุกๆด้านและเป็นการพัฒนาคุณภาพของพลเมือง ตามแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (2535-2539) คือ ให้มีคุณธรรม จริยธรรม ปัญญาและมีสุขภาพอนามัยสมบูรณ์ ตลอดจนมีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ สามารถพึ่งตนเอง และดำรงชีวิตได้อย่างเป็นสุข (วารสารการศึกษาแห่งชาติ, 2534)

ข้อที่น่าสังเกตุอีกประการหนึ่งก็คือ ผลการวิจัยพบว่า การวัดและประเมินผล วิชาพลศึกษานั้น ครูพลศึกษามีได้วัดเฉพาะทักษะของผู้เรียนเพียงอย่างเดียวแต่ได้มีการวัด ทางด้านทักษะ ความรู้ภาคทฤษฎี สมรรถภาพทางกาย คุณลักษณะและคุณธรรมทางการกีฬา และทัศนคติและความสนใจ ควบคู่กันไป ในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา ผู้วิจัยมีความ เห็นว่า ในการวัดและประเมินผลของครูผู้สอน ควรวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับ จุดประสงค์ของหลักสูตรและจุดประสงค์รายวิชา และในจุดประสงค์ต้องครอบคลุมพฤติกรรม ของผู้เรียนทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย และทักษะพิสัย ทั้งนี้เพราะหลักสูตร ฉบับปรับปรุงนี้ มีจุดมุ่งหมายที่จะพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นคนที่มีสมบูรณ์ คือมีการพัฒนาในทุกๆด้าน และหลักสูตรยังมุ่งเน้นให้ผู้เรียน มีคุณลักษณะ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดี เช่น มีความรับผิดชอบ มีระเบียบวินัย ขยันหมั่นเพียร ตรงต่อเวลา ซื่อสัตย์ อดทน สนใจการเรียน รู้จักประหยัดอดออม และรู้จักการเสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม (กรมวิชาการ:กระทรวงศึกษาธิการ, 2533)

เวลาในการประเมินผลวิชาพลศึกษา ชั่วโมงในการเรียนวิชาพลศึกษามีเวลา เพียง 1 คาบหรือ 50 นาทีเท่านั้น ย่อมไม่เพียงพอต่อการสอนและการวัดประเมินผลใน ชั่วโมงจึงมักเป็นปัญหาต่อครูผู้สอนเป็นอย่างมาก เพราะจำนวนผู้เรียนวิชาพลศึกษาในแต่ละ ชั่วโมงมีมาก วิชาพลศึกษาส่วนใหญ่จะวัดประเมินผลจากการปฏิบัติของผู้เรียน การวัด และประเมินผลก็ต้องวัดประเมินผลเป็นรายบุคคล จึงใช้เวลามาก ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ครูพลศึกษาควรจัดชั่วโมงซ่อมเสริมในแต่ละสัปดาห์ไว้ เพื่อทำการวัดประเมินผลผู้เรียนหลัง จากได้เรียนเนื้อหาวิชาหรือได้ฝึกทักษะแล้วหรือภายหลังเลิกเรียนเสร็จในแต่ละวัน เพราะ จะสามารถช่วยลดปัญหาการวัดประเมินผลวิชาพลศึกษาไม่ทันได้

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. การจัดการเรียนการสอนวิชาผลศึกษา ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ทางโรงเรียนควรพิจารณาจัดเปิดสอนวิชาผลศึกษา เป็นวิชาเลือกเสรี ตามความเหมาะสมและความต้องการของโรงเรียน และให้นักเรียน สามารถเลือกรายวิชาที่ตนเองต้องการเรียนได้ เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียน ได้มีโอกาส พัฒนาความรู้ความสามารถของตนเองได้อย่างแท้จริง

2. การเปิดสอนรายวิชาต่างๆในโรงเรียน ครูผู้สอนหรือผู้รับผิดชอบควรจัด เตรียมหรือเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการเลือกรายวิชาเรียน ที่ทางโรงเรียน สามารถจัดให้ได้ตามสภาพการณ์ที่สามารถกระทำได้

3. อุปกรณ์ สถานที่และเครื่องอำนวยความสะดวก ตลอดจนสื่อต่างๆที่ใช้ในการ เรียนการสอนวิชาผลศึกษาเป็นสิ่งที่ทางโรงเรียนยังขาดแคลนอยู่มาก ผู้บริหารควรพิจารณา จัดให้เพียงพอสำหรับการเรียนการสอน โดยขอความร่วมมือจากแหล่งอื่น หรือขอยืมอุปกรณ์ จากศูนย์เยาวชนบริเวณใกล้เคียง เพื่อให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

4. ผู้บริหารหรือกลุ่มโรงเรียน ควรมีการจัดประชุม อบรม สัมมนา เกี่ยวกับการสอนวิชาผลศึกษาตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ให้กับครูผลศึกษาในกลุ่มโรงเรียน เพื่อให้ครูผลศึกษาได้มีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตร ฉบับปรับปรุงให้มากกว่าที่เป็นอยู่ ให้ครูได้เข้าใจจุดประสงค์ของหลักสูตร การจัดวิชา สอน กระบวนการสอน การวัดและประเมินผลวิชาผลศึกษา มีความเข้าใจและสามารถใน การใช้เอกสารประกอบการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. โรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร ควรจัดให้มีการนิเทศภายในโรงเรียน จัดอบรมให้ความรู้ในการนิเทศแก่ ผู้บริหาร ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ และหัวหน้าหมวดด้วย เนื่องจากในโรงเรียนส่วนใหญ่ มีการนิเทศภายในโรงเรียนโดยหัวหน้าหมวดและผู้ช่วย ฝ่ายวิชาการ อีกทั้งครูผลศึกษามีปัญหาปรึกษาปัญหาเกี่ยวกับเพื่อนร่วมงานและหัวหน้าหมวด พละนามัยมากกว่าปรึกษากับศึกษานิเทศก์ ซึ่งจะทำให้การนิเทศในโรงเรียนได้ผลดี การ จัดนิเทศภายในโรงเรียน อาจทำได้โดย ประชุมสัมมนาในโรงเรียน การสาธิตการสอน การสังเกตการสอน การใช้เอกสาร การให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล ทั้งนี้เป็นการช่วย ให้การจัดการเรียนการสอนภายในโรงเรียนมีความสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยในเรื่องเดียวกันนี้กับโรงเรียนที่สังกัด กรมสามัญศึกษาทั่วประเทศ และสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เพื่อจะได้ทราบถึงสภาพและปัญหาต่างๆ ในการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ซึ่งผลจากการวิจัย จะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร วิชาพลศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นต่อไป

2. ควรมีการศึกษาวิจัยในเรื่องของสภาพและปัญหาการสอนวิชาพลศึกษา ในเรื่องเฉพาะเกี่ยวกับวิชาบังคับแกน หรือวิชาบังคับเลือก หรือวิชาเลือกเสรี หรือทั้งสามวิชาในแต่ละชั้น ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของทุกโรงเรียน ซึ่งผลจากการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาต่อไป

3. ควรมีการศึกษาวิจัย ติดตามผลการใช้หลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533 ของศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร หัวหน้าหมวดพลานามัย ตลอดจนตัวนักเรียน ที่มีต่อหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)